

هیر کانی ثبت جهانی شد، اما برای حفاظت از آن بضاعت کافی نداریم

دریغ از یک دستگاه اطفای حریق!

اسو محمدی

در ایران است و جمهوری آذربایجان تنها دو در صدا از این جنگل‌ها را در جغرافیای خود دارد.

پارک ملی گلستان، جنگل ابر، افراخته، جهان نما، بولای دودانگه و چهار دانگه، جنگل الیمستان هراز در آمل، جنگل واز حوزة کجور، چهارباغ چالوس، جنگل خشک داران، گنج رودخان، سیاه رودبار گیلان و منطقه حفاظت شده لیسار، ۳۰۰ هزار هکتار از جنگل‌های هیر کانی هستند که به عنوان میراث طبیعی بشری به ثبت جهانی رسیدند. حالا ایران دو پرونده مهم در فهرست میراث طبیعی جهان دارد که نشان دهنده تنوع زیستی کشور است. سال ۲۰۱۶ بیابان لوت ثبت جهانی شد و با ثبت جهانی جنگل‌های هیر کانی، تنوع زیستی ایران از بیابان‌های کویری تا جنگل‌های سبز محور توجه پژوهشگران و گردشگران جهانی خواهد شد.

ثبت جهانی؛ مدبریت شایسته تر
در ارتباط با ثبت جهانی جنگل‌های هیر کانی محمد درویش، عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع و کنش گر محیط زیست به «توسعه ایرانی» می گوید: «جایی که در حد استاندارد‌های یونسکو می تواند ثبت شود، باید به نحوی مدیریتی شود که میزان تغییر کاربری‌اش، میزان ورود زباله و شیرابه به آن و همچنین قطع درختانش به صفر میل پیدا کند. ما امیدواریم این ثبت جهانی سبب شود تا مدیریت شایسته‌تری بر بخش‌هایی که توانسته‌اند از استانداردهای لازم برخوردار باشند، اعمال شود. همان گونه که می‌داند جنگل‌های هیر کانی

حدود یک و هفت‌دهم میلیون هکتار وسعت دارد و در شش استان کشور گسترده‌گی دارد. الان حدود ۳۰۷ هزار هکتار توانسته است از استانداردهای لازم برخوردار شود و تقریباً یک ششم آن که در استان‌های گیلان، مازندران، گلستان، سمنان و خراسان شمالی است، توانسته این استانداردها را پیدا کند و در میراث طبیعی یونسکو ثبت جهانی شود. اما جنگل‌های هیر کانی در استان اردبیل نتوانسته است این استانداردها را پیدا کند. امیدواریم در این ۳۰۷ هزار هکتار دیگر شاهد طرح‌های جنگل‌داری، قاچاق چوب، آتش‌سوزی، آتش‌سوزی‌های عمدی و همچنین ورود شیرابه‌ها و زباله‌ها نباشیم. شکار در این مناطق اتفاق نیافتد و واقعا به یکی از مناطق امن کشور بدل شود.»

جنگل‌های اردبیل ماهیت طبیعی‌شان را از دست داده‌اند
درویش در پاسخ به این پرسش که استانداردهای مدنظر یونسکو که شما هم به آن اشاره کردید و لازم‌نامه ثبت جهانی است و استان اردبیل نتوانسته است به آن دسترسی پیدا کند، چه استانداردهایی است، می گوید: «باید ترکیب گونه‌های گیاهی و اکوسیستم منطقه، اکوسیستم پویایی باشد، باید تاب‌آوری بالایی داشته باشد و بکر باشد. متأسفانه جنگل‌های اردبیل زیر هجوم یاد مردم ماهیت طبیعی خود را از دست داده است، دیگر تنوع زیستی، حیات وحش و درختان شاخص هیر کانی مانند راش‌ها، شمشادها و ... آن‌چنان در آن وجود ندارد و اینها سبب شده است توانا از این استاندارد

متأسفانه سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور بضاعت لازم برای حفاظت از جنگل‌های هیر کانی را ندارد؛ آنها حتی از یک دستگاه اطفای حریق هوایی برخوردار نیستند

برخوردار باشد. از این کنشگر محیط زیست می پرسیم: «شرح حالی که شما از جنگل‌های هیر کانی استان اردبیل ارائه کردید، نشان می‌دهد که جنگل‌های این استان با استانداردهای مدنظر یونسکو فاصله زیادی دارد. باین شرایط آیا امیدی هست که روزی این جنگل‌ها نیز به عنوان میراث طبیعی در یونسکو ثبت شود؟»
می گوید: «اگر این اراده وجود داشته باشد در کمتر از ۵ سال این جنگل‌ها می‌تواند احیا شود، بارندگی خوبی دارد، اما من این اراده را در مدیریت استان نمی‌بینم. این در حالی است جنگل‌های هیر کانی در ایران، ترکمنستان و جمهوری آذربایجان مشترک است و دولت‌های ترکمنستان و جمهوری آذربایجان نیز به دنبال این هستند که بتوانند بخش‌هایی از جنگل‌های هیر کانی که در کشور خودشان هست، به عنوان میراث جهانی در یونسکو ثبت کنند.»

جنگل‌های هیر کانی بدترین وضعیت ممکن را دارد
این کارشناس در پاسخ به این پرسش که برخی از کارشناسان ادعا کردند سالانه ۲۵ هزار هکتار از

جنگل‌های هیر کانی تخریب می‌شود، این موضوع چقدر صحت دارد، توضیح داد: «در حال حاضر جنگل‌های هیر کانی بدترین وضعیت ممکن را دارد، یعنی هیچ‌وقت جنگل‌های هیر کانی تا این حد وضعیت تاسف‌باری نداشته است، طبق گزارشی که انجمن علمی جنگل‌داری کشور داده است، ۸۰۰ هزار هکتار از جنگل‌های هیر کانی اکنون دچار وضعیتی شده است که به آن می‌گوییم جنگل‌های مخروبه! از یک و هفت‌دهم میلیون هکتار در واقع فقط ۵۰۰ هزار هکتار جنگل هیر کانی به معنی واقعی کلمه داریم. جنگل‌ها بر از دام هستند و فشار دام به شدت زیاد است، در منطقه «چوپه» که در غرب استان گیلان قرار گرفته است، دامداران تقریباً همه درخت‌ها به جز «لیلکی» و «گرمسندی» را از تنه قطع کردند تا آفتاب به کف جنگل بخورد که علف بیشتری برای دام‌شان تامین کنند. قاچاق چوب همچنان در جنگل‌ها بیاد می‌کند و زباله‌ها و شیرابه‌ها همچنان وارد جنگل می‌شود، شکار بی‌رویه و آقاو حشمتاک است. همچنین فعالیت معدن‌کاری در جنگل‌های هیر کانی در حال اتفاق است. از طرفی سندرم ویلازازی در این جنگل‌ها کاملاً مشهود است، افراد این دو تنه و پولادری که می‌توانند قوانین را دور بزنند، مایل‌مک می‌توانند زیستی ما را در هیر کانی به شدت در معرض خطر نابودی قرار داده‌اند.»

بضاعت لازم برای حفاظت از هیر کانی وجود ندارد
او ادامه داد: «جاده‌های غیراصولی فراوانی در جنگل‌های هیر کانی احداث شده و دارد احداث می‌شود. متأسفانه سازمان جنگل‌ها و مراتع و آبخیزداری کشور از بضاعت لازم برای حفاظت از جنگل‌های هیر کانی برخوردار نیست، آنها حتی از یک دستگاه اطفای حریق هوایی برخوردار نیستند. البته تا وقتی که رئیس سازمان محیط زیست کشور می‌گوید اصولاً مهار آتش‌سوزی در جنگل‌ها توجیه اقتصادی ندارد، و بعد می‌دانم امیدی باشد تا این وضعیت اصلاح شود. این اراده خیلی مهم است. اگر هیر کانی ثبت جهانی شد به خاطر (تلاش) ایرانی‌ها نبود، به خاطر تلاش‌های جمهوری آذربایجان بود، آنها پیش‌دستی کردند، چون روستای «هیرکان» در جمهوری آذربایجان بود، بنابراین می‌خواستند آن را ثبت کنند. در این میان ایرانی‌ها احساس کردند که چه کلاهی سرشان رفته است. مانند ماجرای «هورالعظیم» که ایرانی‌ها اول درخواستند هورالعظیم را ثبت کنند، این عراقی‌ها بودند

یک کنش گر محیط زیست در گفت و گو با «توسعه ایرانی»: هیر کانی که می‌تواند در حد استانداردهای یونسکو ثبت شود، باید به نحوی مدیریت شود که میزان ورود زباله و شیرابه به آن و همچنین میزان قطع درختانش به صفر میل پیدا کند

که رفتند جلو و بعد ایرانی‌ها به این صرافت افتادند. حالا در مورد زاگرس نیز احتمالاً باید منتظر باشیم که چه کشوری اول پیش‌دستی می‌کند بعد ایرانی‌ها جلو بروند. ظرفیت پوشش بخش‌هایی از جنگل‌های زاگرس حتی به مراتب بهتر از جنگل‌های هیر کانی است. بخش‌هایی در «اورامان»، «شاهان کوه» بخش‌هایی در بالادست فریدون شهر اصفهان و بخش‌هایی از دامنه‌های «دنا» وضعیت بسیار خوبی دارد، اما اراده‌ای وجود ندارد تا چنین اتفاقی بیفتد.»

ثبت جهانی و سرازیر شدن گردشگران

باین حال این خبر امید می‌دهد که با توجه به ثبت جهانی این جنگل‌ها در یونسکو، در جهت حفظ و نگهداری از این منابع طبیعی تلاش بیشتری از سوی مسئولان امر صورت گیرد تا امکان بهره‌برداری از این مواهب خدادادی برای همگان و نسل‌های آینده فراهم شود. علاوه بر این اقدامات لازم از سوی مسئولان برای ثبت جهانی دیگر موارد مطرح شده از جمله منطقه اورامان‌ات را فراهم کنند چرا ثبت یک اثر در فهرست میراث جهانی سبب می‌شود علاوه بر محافظت و نگهداری و معرفی ارزش‌های آن به جهانیان به عنوان هدف اصلی، نوعی تبلیغات برای مقصد انجام شود که به واسطه آن فعالیت‌های گردشگری در محوطه نیز افزایش می‌یابد. ثبت جهانی امروزه یک برند بسیار معتبر در جذب گردشگر و رونق صنعت گردشگری در جهان محسوب می‌شود. به طور حتم یکی از اصلی‌ترین دلایل انتخاب مقصد گردشگری توسط گردشگران، شاخص میراث ثبت شده در سازمان جهانی یونسکو و به دنبال این انتخاب، سرازیر شدن میلیون‌ها گردشگر، اشتغال‌زایی، کسب درآمد و در نتیجه به وجود آمدن مسیری هموار برای ایجاد رفاه اجتماعی بیشتر است.

از گوشه و کنار

یک جامعه‌شناس:

دچار فقر بازتاب رسانه‌ای از موفقیت زنان هستیم

یک جامعه‌شناس گفت: در رسانه‌ها عنوان نمی‌شود که زنان در خط مقدم قرار دارند بلکه زن در رسانه مفقود است و در واقع دچار فقر بازتاب رسانه‌ای از موفقیت زنان هستیم. «تیره توکلی» عضو انجمن جامعه‌شناسی با حضور در نشست «رزش‌ها و نگرش‌های زنان ایرانی» افزود: وقتی کشورهای دنیا را بر اساس حوزه عمومی و خصوصی و نوع استثمار مضاعف علیه زنان در این جوامع بررسی کنیم، می‌بینیم در برخی کشورها هم در حوزه عمومی یعنی قانونگذاری و هم در حوزه خصوصی خانواده‌ها سرکوب وجود دارد و برخی کشورهای دیگر هم به قوانین و کنوانسیون‌های بین‌المللی وابسته هستند و کشورهای غیر تابع را مورد نقد قرار می‌دهند و تلاش می‌کنند با نگاه خود به تغییر دیگر کشورها بپردازند. وی ادامه داد: در جامعه ما زنان ایرانی با وجود تمام ناملامت‌ها رشد کرده‌اند و تقریباً فضای یکسانی در حال شکل‌گیری است. این جامعه‌شناس با بیان اینکه بسیاری از آمارهایی که در فضای مجازی عنوان می‌شود علیه مردم ایران و زنان توانمند ایرانی است، خاطر نشان کرد: در حوزه زنان شاهد بر خورد‌های جهت‌دار و سوء‌یابی از جانب کشورهای دیگر هستیم که متأسفانه رسانه ملی و فضای مجازی هم به این امر دامن زده و در آن خبری از الگوسازی و معرفی زنان توانمند نیست. توکلی، نقش زنان در سریال‌های پر مخاطب را شاهد مدعی خود قرار داد و یاد آور شد: وقتی در سریال‌ها نشان می‌دهند که زن روشنفکر در زندگی موفق نیست و زن طرفدار محیط زیست را جاسوس عنوان می‌کنند، دیگر چه انتظاری از رسانه‌های بیگانه و آمارهای منفی آنان علیه زنان ایران می‌توان داشت. به بیان این جامعه‌شناس، رسانه ملی نباید زن را هدف و آماج ترکش‌های ناهنجاری قرار دهد بلکه باید معرفت‌زنان موفق باشد و تبعیض منفی را کنار بگذارد. وی در بخشی دیگر از سخنان خود ادامه داد: تحلیل‌های ما باید مبتنی بر قوانین جاری در مورد حق و حقوق باشد مثلاً وقتی از تغییر روند ازدواج در میان زنان صحبت می‌کنیم باید معیارهای قانون ازدواج و نگاه آن به زنان را در نظر گرفت.

تذکر مسجد جامعی در خصوص گزارش‌های «بدحجابی»

یک عضو شورای اسلامی شهر تهران در خصوص ارائه گزارش حجاب توسط افراد و برخی سوءاستفاده‌ها در این زمینه تذکر داد. به گزارش ایسنا، احمد مسجد جامعی در تذکری در یکصد و پنجاه و سومین جلسه علنی شورای اسلامی شهر تهران گفت: اخیراً روالی باب شده که افراد حجاب دیگران را گزارش می‌دهند. قطعاً رعایت حجاب یک موضوع قانونی است اما نحوه اجرای این قانون از اهمیت بسزایی برخوردار است. وی افزود: این کار تنها اجرای قانون نیست و تلاشی برای پرورده‌سازی به‌نظر می‌رسد، به‌شکلی که خانمی که به متخلفی در خصوص عبور از خیابان یکطرفه تذکر داده است فرد مقابل این خانم را تهدید کرده که گزارش حجاب ایشان را می‌دهد؛ لذا دستگاه‌های ذی‌ربط برای جلوگیری از سوءاستفاده‌ها باید چاره‌اندیشی کنند و همچنین با افرادی که سوءاستفاده می‌کنند نیز برخورد قانونی شود.

این عضو شورای اسلامی شهر تهران در بخش دیگری از صحبت‌های خود در خصوص ارائه گزارش توسط شوراییاران در صحن شورای اسلامی شهر تهران، گفت: گزارش‌دهی توسط شوراییاران از دوره سوم انجام می‌شود گزارش‌دهی محلات توسط شوراییاران ارائه می‌شود و نهایتاً نیز خوشبختانه مجموعه آنها به چاپ رسیده است؛ اما چرا این گزارش‌دهی‌ها تعطیل شده که سوال ما نیز است. البته این موضوع یکی از نقاط ضعف ستاد هماهنگی شوراییاری‌ها بود که باید افراد را برای گزارش‌دهی در صحن‌شورا معرفی می‌کرد.

به عنوان کلام آخر خطاب به کسانیکه که از اختلالات خواب رنج می‌برند توصیه می‌شود که خود را به رعایت اصول بهداشتی قبل از خواب همچون داشتن برنامه منظم ریلکس کننده قبل از خواب همو چون یوگا و مدیتیشن، دور کردن استرس از خود، اجتناب از مصرف کافئین و سیگار، همچنین خودداری از مصرف شام سنگین و مایعات فراوان، کنار گذاشتن گوشی تلفن همراه ملزم نکنند. زیرا رعایت همین نکات ساده و پیش و پا افتاده قبل از به خواب رفتن، به داشتن خواب کافی در طول شب که یکی از ملزومات اساسی در زندگی سالم بشر به حساب می‌آید کمک می‌نماید. در آخر نیز اگر مشکل «بی‌خوابی‌های شبانه» به مدت طولانی ادامه داشت و علائم «بی‌خوابی، کم‌خوابی، بدخوابی» به مدت چندین روز در هفته به دفعات تکرار شد، بهتر است برای پیدا کردن راهکار مفید و موثر به کارشناسان روانشناس کارآموده و همچنین متخصصین روان‌مانگر مراجعه شود تا متخصصان با بررسی ویژگی‌های ابعاد شخصیتی فرد به بهبود شرایط روحی و روانی وی کمک کنند.

و صبحدم نزدیک شده و باید با بی‌حوصلگی، خستگی و کلافگی ناشی از عدم خواب‌شبانه، روز خود را آغاز کند و برای رفتن به سرکار آماده شود که همین موضوع نیز به‌خودی‌خود می‌تواند بر فشار و استرس ناشی از بی‌خوابی بیفزاید. شاید ذکر این نکته خالی از لطف نباشد؛ جالب است بدانید بر اساس پژوهش‌ها و تحقیقات انجام شده در حوزه‌ی آسیب‌شناسی اختلالات خواب، «صلانمی‌تواند به عنوان «چرت نيمروزی» اصلانمی‌تواند به عنوان یک جایگزین برای کمبود خواب‌های شبانه تلقی شود. با توجه به مطالب ذکر شده می‌توان چنین استدلال کرد که خستگی شدید، عدم تمرکز، تحریک‌پذیری، کاهش سطح انرژی، بی‌نظمی‌های ذهنی و مشکلاتی در بینایی فرد مهمترین عوارض ناشی از اختلالات خواب به حساب می‌آیند. همچنین افراد مبتلا به این اختلال معمولاً در انجام مسئولیت‌های روزانه‌ی خود دچار مشکلات و اختلالاتی نیز می‌شوند که «عدم تمرکز کافی» یکی از بارزترین آسیب‌های جدی فقدان خواب کافی است.

اختلالات خواب؛ رهاورد عصر دیجیتال

فاطمه ناصح، دکترای روانشناسی عمومی

شاید برای شما هم پیش آمده باشد با وجود آنکه نیاز مبرمی به خواب داشته‌اید، تمام شب را یکسره بیدار بوده‌در درخت خوابتان غلت زده‌اید؛ دالماً ذهنتان را حول مسئله‌ای که سبب آزارتان شده است بالا و پایین کرده‌اید؛ یا اینکه نگرانی شما با جاشنی اندکی استرس و اضطراب ناشی از مسائل روزمره زندگی، یا اتفاقات و حوادثی که قرار است در آینده نزدیک رخ دهد سبب شده تا خواب از چشم‌مانتان ربوده شود و به بی‌خوابی‌های شبانه دچار شوید. در دنیای امروز از نقطه‌نظر روانشناسان و روان‌مانگران با توجه به مسائل و مشکلات اقتصادی، مالی، بی‌ثباتی شغلی و عدم امنیت‌ناهنجاری‌های خواب یکی از شایع‌ترین اختلالات جامعه مدرن محسوب می‌شود. در واقع روانشناسان «بی‌خوابی،

بدخوابی، کم‌خوابی» را به معنای احساس خواب‌ناکافی و کم‌کیفیت تعریف می‌کنند که شدت بروز این اختلالات بر اساس نیاز هر فرد و میزان رضایت وی از کیفیت خوابش به گونه‌ای متفاوت تعریف می‌شود. از اینرو کسانی که از اختلالات خواب رنج می‌برند معمولاً علائم و نشانه‌هایی همچون مشکل در به خواب رفتن، در طول شب به یکباره از خواب پریدن و به زحمت به خواب رفتن، بیدار شدن زودتر از موعد و احساس خستگی بعد از بیدار شدن را گزارش می‌دهند که علائم بارز این اختلال در عملکرد فرد مبتلا در حوزه‌های مختلف شغلی، تحصیلی، عملی، رفتاری و اجتماعی اثر می‌گذارد. به همین ترتیب کارشناسان روانشناس تأکید می‌کنند به جای مقابله با استرس، فشارهای زندگی و تلاش برای بیرون کردن افکار استرس‌زا از ذهنتان که منجر به بی‌خوابی‌ها و یا کم‌خوابی‌های شبانه می‌شود و کاری بس بی‌فایده تلقی می‌گردد و صد

البته خستگی ذهنی بیشتری را نیز به همراه می‌آورد، بهتر است به جای وول خوردن‌ها و غلت زدن‌های مکرر در رختخواب، از بیست‌تر خوابتان بلند شوید و افکار تان را به انجام کارهای دیگری همچون مطالعه، فیلم دیدن، قدم زدن و یا هر کاری که به آن علاقه دارید سرگرم کنید تا به این ترتیب افکار و اندیشه‌های آزاردهنده و استرس‌آور خودبه‌خود از مخیله‌تان خارج شوند و به این ترتیب آرامشی تقریباً نسبی سراسر وجودتان را فرا بگیرد. از دیدگاه متخصصین روانشناس این نکته بسیار حایز اهمیت است که تقلا و تلاش برای به خواب رفتن و ماندن در محل خواب فقط منجر به ریسک از دست دادن خواب‌شبانه و بروز اختلالات خواب می‌شود؛ بطوریکه فرد به یکباره متوجه می‌شود ساعات طولانی را بدون اینکه چشمانش برای لحظه‌ای بسته شوند در بستر مانده و افکار مختلف ذهن او را اقتدر به اینور و آنور کشانده که شب کم‌کم رخت بسته